SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 205. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 28, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 28-го ЖОВТНЯ 1995 р. Ч. 205. РІК CII.

Контрольна Комісія УНС завершила піврічну перевірку

Від суботи, 21-го жовтня, до середи, 25-го жовтня, Контрольна Комісія УНСоюзу перевела перевірку стану і діяльности цієї найстаршої української установи на Заході. Контролю започатковано на Союзівці, а скінчено в Головній Канцелярії в Джерзі Ситі, Н. Дж., короткими спільними нарадами із затрудненими там членами Екзекутиви. Оправдала свою відсутність у цій піврічній контролі Стефанія Геврик з Канади. На фото вгорі (зліва) в Головній Канцелярії Іван Винник, Василь Пастушок, Степан Гавриш і Анатолій Дорошенко.

Л. КУЧМА ВІДВІДАВ БРАЗИЛІЮ І АРҐЕНТИНУ

Київ (Р. Р.). — Тут 25-го жовтня у Міністерстві Закордонних Справ повідомили, що Президент України Леонід Кучма вилетів з Ню Йорку до Бразилії на запрошення президента Фердінандо Енріке Кардози.

Як уже інформовано, Президент України в Ню Йорку взяв участь у святкуванні 50-річчя ООН. Він також зустрівся з керівниками інших делегацій, провідними американськими підприємцями, відвідав Колюмбійський університет, де йому вручили почесну нагороду „За світове лідерство" — за вагомий внесок у демократичні перетворення в Україні та на міжнародній арені. Л. Кучма подякував президентові університету Джорджові Ропові і викладачам за високу оцінку його діяльности на пості Президента України.

Під час зустрічей з президентом Естонії Ленартом Мері, президентом Словаччини Міхалом Ковачем, президентом УзбекістануІсламом Карімовим, з комишенером у закордонних справах Европейського союзу Гансом Ван ден Бруком, президентом Азербайджану Гейдаром Алієвим, головою Палестинської визвольної організації Ясіром Арафатом, прем'єр-міністром Ізраїля Іцаком Рабіном та президентом Румунії Іоном Ільєскy. Президент Кучма обговорив широке коло питань, що становлять взаємний інтерес.

У середу, 25-го жовтня, поїздку до Південної Америки Президент розпочав з відвідин Бразилії, де провів переговори з президентом Фернандо Енріке Кардозово, головою конгресу і головою сенату Хозе Сарнеєм, головою нижчої палати Л. А. Магаляйшем і головою Верховного суду Ж. С. Пертенсе. Переговори закінчилися підписанням низки угод. У Палаці Ітамараті на честь Президента України відбулося прийняття. Того ж дня українська делегація, очолювана Президентом Л. Кучмою, вилетіла до Буенос-Айрес.

Л. КУЧМА ВІДПОВІДАВ ВІДКРИТО НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк (Ю. Шевчук). — Перебуваючи у Ню Йорку на ювілейній сесії ООН, Президент України Леонід Кучма 23-го жовтня зустрівся з представниками засобів масової інформації і після короткого вступного слова, в якому окреслив становище свого Уряду з цілого ряду актуальних питань, відповів на запитання присутніх журналістів. Нижче подається деякі фрагменти з тієї розмови.

Газета „Ню Йорк Таймс": „Якого розміру зовнішня допомога знадобиться Україні для того, щоб до 2000 року остаточно закрити Чорнобильську АЕС. І скільки вже було обіцяно?"

Леонід Кучма: „Я не хотів би називати конкретних цифр і заборонив це робити підлеглим. Бо декому ці цифри видаються занадто великими, іншим — занадто малими. Я вважаю, що коли ми вже дійсно вирішили закрити Чорнобиль до 2000 року й ухвалили відповідне політичне рішення, то мусимо сідати за стіл, насамперед із фахівцями, які скажуть чітко і ясно, що треба робити і скільки це буде коштувати. Не Україна, а перш за все фахівці з країн Великої Сімки мають це сказати. А тоді хай зберуться політики і приймуть остаточне рішення. Давайте переходити від розмов до справ".

Українські телевонини: „Як ви оцінюєте ділові зустрічі з керівництвом Українсько-американської ділової ради та Інститутом 'Схід-Захід', які щойно відбулися?"

Л. Кучма: „Я чітко розумію, що тільки під умовою довір'я американського приватного сектора ми можемо розраховувати на покращання інвестиційного клімату в Україні. Ті кредити, які ми отримуємо від міжнародних фінансових організацій і в першу чергу від Міжнародного валютного фонду та Світового банку, йдуть поки що на підтримку платіжного балансу України, тобто фінансування іноземного товарообороту. Я маю на увазі передусім Росію й Туркменістан. А тим часом Україні вкрай потрібні інвестиції на структуру перебудову, на нові технології й обладнання. Якщо я сьогодні хоч трішки переконав у тому моїх шановних друзів із ділових кіл, то вважаю, що виконав своє завдання".

„Радіо Свобода": „Відомо, що Росія претендує на ролю виняткового спадкоємця Совєтського Союзу. Чому в цій ситуації український Уряд не ставить питання про те, щоб Росія взяла свою частку відповідальности за декомісування Чорнобильської станції? Адже таке становище дозволила б переглянути загальний баланс боргів між двома країнами. Хто кому і що винен.

І друге питання: Судячи з ваших зустрічей тут на найвищому рівні, виглядає, що присутність української державної делегації, лишилися непоміченою провідними країнами Заходу, за винятком Канади, і провідними країнами Руху неприєднання. Чи це правильне враження, і якщо так, чи не пов'язане це з ядерним самороззброєнням України?

Л. Кучма: „Мені незручно давати рекомендації, але думаю, що перше питання вам краще було задати моєму попередникові Леонідові Кравчукові, котрий підписував у Біловезькій пущі відому угоду. Із Біловезької Пущі ми вийшли, як то кажуть, голі та босі, ніби 70 з лишком років пробули в приймах, а не прожили разом, як то завжди підкреслювалося. Хоча Росія й зробила нам як мінімум два подарунки. Це, попереше, проблема Чорнобиля. І, подруге, проблеми повернення кримських татар та інших депортованих народів. І сьогодні ми часто ставимо це питання — щодо спадкоємства СССР, бо ж із ним

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ Л. КУЧМА МАВ НАГОДУ ЗУСТРІЧАТИСЯ В НЮ ЙОРКУ З УКРАЇНЦЯМИ

Стоять при почесному столі під час співу українського гимну (зліва): Д. Табачник, У. Дячук, Л. Кучма і А. Лозинський.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Не зважаючи на свій короткий час перебування в Ню Йорку, Президент України Леонід Кучма знайшов можливість у цих повних офіційних зайнятих днях зустрітися із українською громадою та провести розмови з її представниками.

Знаючи про таку можливість, проводи двох українських централь — Українського Американської Координаційної Ради та Українського Конгресового Комітету Америки — підготували на понеділок, 23-го жовтня, бенкет, на який запросили як почесного гостя Л. Кучму, його дружину та усіх осіб, що були членами його делегації. У підготові бенкету створено окремий комітет, видано відповідну програмку із портретом Президента, листою почесних гостей, як теж листою осіб, що допомогли влаштувати цю імпрезу.

Бенкет, назначений на год. 7-му, розпочався з понад годинним спізненням, тому що перед ним була запланована зустріч представників українських громадських організацій із Президентом та його асистентами в одній із заль готелю Валдорф-Асторія, де відбувався бенкет. На жаль, на цю зустріч не допущено кореспондентів „Свободи" та „Українського Тижневика". Нам відомо лише, що представники двох централь вручили Президентові меморандум, в якому відмічено друге перебування Л. Кучми в ЗСА та певну поправу в економічній політиці України, як і в її міжнародних стосунках, але висловлено турботу з приводу наступу шовіністичних, русифікаційних сил на культурно-освітньому відтинку, як також напружені взаємини між урядовими чинниками та українськими національними Церквами. Вкінці підкреслено у меморандумі співпрацю і користі із неї поміж українцями із ЗСА та державним апаратом України, а з Президентом Л. Кучмою зокрема.

Відтак усі вибрані представники ставили свої питання та діставали відповіді від Президента — зміст їх нашим кореспондентам не є відомий, тому що вони не мали змоги брати участи у зустрічі.

Вкінці після цієї розмови усі її учасники, а з ними Президент, увійшли на бенкетову залю, де чекало на них біля 600 членів української громади Ню Йорку та околиці. Біля дверей Президента та його дружину привітали хлібом і сіллю діти в народних строях, відтак усі почесні гості зайняли свої місця, а молитву відмовив Єпископ УКЦ Василь Лостен.

При почесному столі засіли Президент України і його дружина Людмила, Геннадій Удовенко, міністер закордонних справ України, Дмитро Табачник, голова Адміністрації Президента, Сергій Осика, міністер зовнішних економічних зв'язків, Анатолій Зленко, постійний представник України при ООН, його дружина Людмила, Єпископ В. Лостен, Архиєпископ УПЦ Антоній, д-р Юрій Щербак, амбасадор України до ЗСА, д-р Дмитро Ціпивник, голова Світового Конгресу Українців, Уляна Дячук, голова УАКР, д-р Аскольд Лозинський, голова УККА, Володимир Дячук і члени Привітального комітету Мирослав Шмігель, Євген Стахів та Роксоляна Лозинська.

Бенкетом проводили на переміну Ігор Длябога і Марта Скорупська українською та англійською мовами. Вони теж викликали присутніх на залі членів офіційної делегації Президента України до ЗСА в числі дев'ять осіб.

Традиційним звичаєм бенкет розпочався відспіванням американського та українського гимнів молодою співачкою Калиною Чолган, при чому український гимн підхопили усі присутні з Президентом на чолі.

(Закінчення на стор. 4)

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА ПРОПОНОВАНИЙ БЮДЖЕТ

Вашінгтон. — У четвер, 26-го жовтня, Палата Репрезентантів схвалила законопроєкт, який обіцяє збалянсувати державний бюджет впродовж наступних сімох років, зменшити податки для більшости родин і до великої міри зліквідувати впливи Федерального уряду на життя пересічного американського громадянина. Хоча президент Билл Клінтон попереджав, що накладе своє президентське вето на цей законопроєкт, сам факт його схвалення вказує, що республіканці, які досі мали свої сумніви стосовно цих змін, незважаючи на ризико своєю політичною кар'єрою вирішили таки його підтримати.

Згаданий законопроєкт має на меті обмежити видатки медичної програми Медікер, як також перенести відповідальність допомоги для вбогих від Федерального уряду до урядів поодиноких стейтів. Крім того обмежиться допомога вбогим родинам з дітьми та медичне забезпечення Медікейд, бо це перейде до компетенції стейтів. Голова Бюджетової комісії республіканець з Огайо Джан Касіч огологосив: „За сім років ми збалянсуємо бюджет і врятуємо не тільки країну, але також наступне покоління". Законопроєкт ухвалено голосами 227 до 203.

Україна не відступає від курсу реформ

Київ (УНІАР). — "Вереснева економічна криза не мала під собою монетарних підстав, оскільки грошова маса у вересні збільшилася лише на півтора відсотка", — заявив віцепрем'єр-міністер України Віктор Пинзеник під час зустрічі з міністром фінансів Голляндії Г. Зальмом.

Економічний спад, на його думку, зумовлений зростанням інфляційних очікувань у зв'язку з безвідповідальними заявами деяких політиків про конфіскаційний характер майбутньої грошової реформи. Як наслідок — реальна заробітна платня у вересні вперше за 1995 рік зменшилася і знов поновилась тенденція до відпливу капіталу з України.

Проте, вважає В. Пинзеник, це тимчасові економічні труднощі. Оголошена Урядом корекція економічних реформ зовсім не означає їхнього елімінування. Підтвердженням тому — активізація приватизаційних процесів та початок структурної перебудови української промисловості.

Профспілки гірників погрожують страйком

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 23-го жовтня, голова Незалежної Профспілки Гірників України (НПГУ) Михайло Волинець звернувся із заявою до Президента України Леоніда Кучми та прем'єр-міністра України Євгена Марчука в зв'язку з різким погіршенням соціяльно-економічної ситуації в шахтарських колективах внаслідок падіння рівня виробництва, порушення системи платень і несвоєчасної виплати заробітної платні.

Гальмування процесу реформування вугільної промисловости може привести до загострення й без того вибухонебезпечної ситуації, а також до масових страйків гірників, вважає М. Волинець. На його думку, „спроби вирішувати економічні питання за допомогою чистої політики безперспективні, оскільки можуть підірвати соціяльно-політичну стабільність в Україні. Вирішувати наболілі питання можна тільки спільно, а не так, як це було на першому з'їзді шахтарів, де взяли участь 154 професійні функціонери від державної профспілки і понад 150 інженерно-технічних робітників та керівників галузі. Шахтарі були в меншості".

Як повідомив М. Волинець кореспонденту УНІАР, прийнято рішення про те, що профспілка гірників проведе засідання ради голів організацій НПГУ, де розглянуть можливість переговорів на рівні Кабінету Міністрів. Якщо вони не відбудуться, то від 1-го листопада провідники профспілки почнуть голодівку. В разі, якщо й це не дасть позитивних наслідків, то 14-го листопада почнуться страйки в п'ятьох областях України.

П. Лазаренко відвідав Харківщину

Харків. — Перший віцепрем'єр-міністер України Павло Лазаренко зустрівся з керівниками харківського тракторного заводу та ознайомився з новими зразками випущених тут тракторів, які відповідають сучасним вимогам села.

П. Лазаренко відвідав також низку інших підприємств, зустрівся з місцевими енергетиками, газобудівниками та керівництвом області. На думку Лазаренка, програма енергетики, вугільної промисловости і машинобудування випрацьована поверхово, суттєвих змін потребує також план подолання кризи платень.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

Доля Національної Ґвардії вирішиться пізніше

КИЇВ. — Верховна Рада України не змогла накласти вето на указ Леоніда Кучми про перепідпорядкування Національної Ґвардії Президентові. Частина депутатів схилилась до пропозиції Руху розглянути це питання пізніше, разом з офіційним поданням Президента про внесення змін і доповнень до закону про Національну Ґвардію. Це означає, що питання відкладене щонайменше на кілька тижнів, бо згадане подання Президента ще мусить бути вивчене у відповідних парляментарних комісіях. А тим часом депутати роз'їжджаються на тиждень по своїх округах для зустрічей із виборцями. Плєнарні засідання Верховної Ради поновляться 31-го жовтня.

Налагоджується українсько-єгипетська співпраця

КИЇВ. — Урядова делегація України на чолі з віцепрем'єр-міністром Віктором Пинзеником повернулася з Єгипету, де мала офіційні переговори з прем'єр-міністром Атефом Седкі, керівниками ряду міністерств, іншими урядовцями та представниками ділових кіл. Україну цікавить досвід Єгипту у здійсненні економічних реформ, вирішенні проблем безробіття, вдосконаленні пенсійного забезпечення, формуванні бюджету тощо. Сторони високо оцінили перспективи торговельно-економічного співробітництва між Україною і Єгиптом. Повідомлено зокрема про створення на дніпропетровському "Південмаші" спільного українсько-єгипетського підприємства, яке випускатиме трактори.

НПГУ погрожує страйком

КИЇВ. — Голова Незалежної Профспілки Гірників України Михайло Волинець виступив із гострою критикою недавнього шахтарського з'їзду, який, за його словами, не дав відповіді на жодне з серйозних питань, що постають перед галуззю. "Шахтарі на з'їзді були у меншості, — сказав він. — А домінували на ньому керівники різної ранги, інженерно-технічні працівники, функціонери державної профспілки". Тим часом видобуток вугілля в Україні скоротився за останні роки від 200 млн. тонн на рік до 95 млн. тонн. Якщо Кабінет Міністрів не вживе радикальних заходів до реформування галузі, НПГУ розпочне масові страйки в половині листопада.

Україна хоче демаркувати свої кордони

КИЇВ. — Заступник міністра закордонних справ України Костянтин Грищенко заявив, що коли Росія й далі зволікатиме зі спільною демаркацією українсько-російського кордону, Україна змушена буде зробити це в односторонньому порядку. За його словами, процес демаркації дуже умовних післясовєтських кордонів найуспішніше відбувається з Білоруссю, є певні успіхи і в переговорах з Молдовою. Росія тим часом ось уже три роки ухиляється від вирішення цього питання, розглядаючи, видно, й далі українську незалежність як "тимчасове явище".

В АМЕРИЦІ

НАЙНОВІШІ ОПИТИ ПЕРЕВЕДЕНІ щоденником „Ню Йорк Таймс" і телевізійною мережею Сі-Бі-Ес вказують, що американці в загальному побоюються пропонованих республіканцями плянів, щодо припинення видатків пов'язаних з медичним забезпеченням Медікер, покливають з пропонованих податкових пільг і цілком не вірять в те, що ці пляни збалянсують державний бюджет до 2002 року. Все ж таки, республіканці сподіються, що за відвагу внести такі політично небезпечні пропозиції на публічну арену громадкість віддасть їм належне. З опитаних 81 відсоток твердять, що навіть коли схвалять пропоновані республіканцями пляни, то бюджет не буде збалянсовано до 2002 року. Це, на думку аналітиків, глибоко закорінений скептицизм витворений попередніми не здійсненими обіцянками 26 незбалянсованих державних бюджетів.Єдиною точкою в республіканському пляні, з якою погоджується велика більшість громадян ,це те, що стейтові уряди повинні бути на першому пляні перед Федеральним урядом.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ ДЕЛЕҐАТІВ Американської федерації праці та Конгресу індустріяльних організацій (АФЛ-КІО) в Ню Йорку обрано нового президента цієї колись дуже впливової профспілки робітників. Ним став відомий зі своєї неподатливости, коли йдеться про пертрактації для здобуття будь-яких пільг для робітників, Джан Свіні, який останніх 15 років був президентом Міжнародної профспілки працівників громадських послуг. Аналітики уважають, що новообраний президент буде тим конечним рушієм, що додасть нової енергії цілому робітничому рухові в ЗСА.

У СВІТІ

ПІД ЧАС НАЦІОНАЛЬНОГО свята Мадярщини, дня початку революції 1956 року, лідери руху „Союз за добробут народу" організували на будапештському мості Маргіт „народній трибунал" над міністром фінансів Лайошем Бокрошем, автором урядової програми зменшення соціяльних допомог. Демонстранти підпалили велику ляльку-міністра і скинули її з мосту в Дунай. У центрі міста відбулася демонстрація Союзу жертв комунізму. Її учасники несли транспаранти „Мадярщина — для мадярів!", вимагали негайно запровадити в країні надзвичайний стан і протягом 24 годин „вигнати міжнародних злочинців та їхніх мадярських прихвоснів-чужинців". Інші мадярські радикальні групи пропонували повиганяти зі служби безпеки та правоохоронних органів „большевиків і жидів". Виступаючи на масовому вічі в центрі Будапешту, голова парляментарної фракції Незалежної партії господарів Йожеф Тордієн сказав, що „Мадярщина перебуває під гнітом гнилого лібералізму".

ПОВІДОМЛЕННЯ

секретарям та новим членам УНСоюзу

Всі україномовні нові члени УНС, які набули грамоти у Департаменті Дорослих, від 1-го вересня 1995 р. отримують „Свободу" один місяць безплатно, щоб запізнати їх з нашою газетою та захотити стати передплатниками. Англомовні члени отримують чотири безплатні числа "The Ukrainian Weekly".

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Земля чекає любови

Хоч ця істина дуже проста, банальною вона не стане ніколи: фундаментом усіх людських досягнень є земля. Які б високі перспективи не відкривала перед нами наша технічна цивілізація, як би не здіймалися вгору міста, як би не витончувалася технологія, а також, хоч і з помітним відставанням, духова культура, джерелом усякої сили була, є і буде земля. Нам, українцям, не треба довго пояснювати, що земля варта любови і поклоніння. Ні концтаборовий комунізм, ні західні вигоди не витруїли з надр нашої підсвідомости якоїсь особливої, небаченої серед інших народів, святої шани до землі. Дехто соромиться цієї обставини. Засвоюючи дійсність однобоко, ті наші „соромливі земляки" палко прагнуть врятувати нас від „анахронізму", негайно зробити з нас других американців чи бодай японців, словом — осучаснити, модернізувати наше сприймання життя і розуміння світу. А тим часом надміру технізованому, екологічно занечищеному довкіллю так бракує пієтету, побожности у ставленні до землі-годувальниці, землі-Матері! „Модерна людськість,— писав з цього приводу Іван Мірчук, філософ і культуролог, один з відірваних від рідної землі українців,— відійшла занадто далеко від оточення, від природи, мимоволі витворила між цими двома таборами ворожий настрій... І тут виникає перед українським народом роля світового маштабу, а саме — повернення гармонії, згоди між одиницею та її оточенням, як підстави дальшого розвитку культури".

Доходимо, отже, до старої проблеми з її двома все актуальними аспектами — утилітарним і духовим: до проблеми права українського громадянина на власну землю. Згубність комуністичного тоталітаризму полягала не лише в тому, що він силою позбавив українців землі. Ще більшого лиха совєти наробили, відчуживши людську душу від природи, отруївши свідомість фальшивою догмою, нібито володіти землею — це неодмінно значить бути „куркулем", „глитаєм", „експлуататором" і т. д. Тому треба всіх зігнати у колгосп і змусити працювати не на „моє", а на „наше". В цей спосіб безгосподарна совєтська імперія ухитрилася знівечити навіть унікальні українські чорноземи. Колгоспи нібито орали, сіяли і жали, а пшеницю „широка страна моя родная" купувала в Канаді...

Союзу вже нема, одначе його ідеологічна отрута ще довго даватиметься взнаки. Ліва більшість в українському парляменті і контрольовані нею владні структури намагаються будьщо зберегти колгоспну систему, роздмухати старе совєтське недовір'я до ініціятивних, енергійних селян і їхнього природного бажання мати свою землю, любити її гарячим серцем і нести за неї особисту відповідальність. Саме цих тонких матерій — любови і відповідальности — українська земля була позбавлена протягом багатьох десятиріч.

І що ж? Дотепер, за чотири роки незалежности, в Україні приватизовано лише 1.8 відсотка сільсько-господарських угідь. Уряд багато говорить про розвиток села, але при цьому має на увазі дальше існування колгоспів, систему, яка не піддається ніякому позитивному розвиткові. І навіть закордонні інвестиції в українське колгоспне сільське господарство не допомагають. Втім, інвестиції, з тих же причин, дуже скромні, вони не становлять навіть трьох відсотків від загальних обсягів. Крім того, кредити йдуть на закупи насіння, пестицидів, техніки, а не на глибоке реформування села. Інвестори не є певні, чи таке реформування взагалі відбудеться в Україні.

Осібною проблемою є те, що, залишаючи землю без дійсного господаря, Уряд розпродав понад 60 відсотків дрібних підприємств, котрі переробляють сільсько-господарську сировину. Ці підприємства дістають у 10-15 разів вищі прибутки, ніж колгоспи за сировину. Наприклад, колгоспи продають молоко по 10,000 крб. за літру, переробні підприємства відтовщують це молоко і вже продають по 50,000 крб. А ще ж плюс дохід за сметану, сир і т. д.

І це все діється в умовах, коли нові форми господарювання на селі, зокрема фармерство, офіційно вже дозволені. „На сьогоднішній день фармерство в Україні нагадує народження небажаної дитини. Ненька-держава його породила і кинула напризволяще... Кинула й дивиться: виживе чи вмре?", — пише в парляментарній газеті „Голос України" селянин Г. Логвиненко з Харківщини.

Раїса Руденко

РОЗЧАРУВАННЯ Є, АЛЕ НЕ КАТАСТРОФА

Кінець року в Україні не обіцяє бути спокійним. З одного боку, люди давно зрозуміли, що колгоспна система себе не виправдала, з іншого — десятиліття рабства позбавили їх ініціятивности і бажання ризикувати.

Здобувши свободу, люди часто не знають, що з нею робити, не можуть себе знайти. Навіть ті, що на початку перебудови палко закликали до ринку, сьогодні розчаровані. З року в рік вони терпеливо чекають поліпшення, а життя стає все важчим. Здавалося б, і в крамницях є що купити, і зарплатня трохи зростає, то в чому ж справа?

А справа в тому, що після кожного підвищення заробітків та пенсій негайно зростають і ціни. Тільки піст цін набагато випереджає зарплатню в розмірах. Тому, маючи вищу платню, люди можуть купити за неї менше, ніж до підвишки. Нема чим платити за житло і електроенергію. А тут іще десятки трастів зникли, прихопивши з собою останні збереження вкладників, яким свого часу пообіцяли великі дивіденди.

Події в Уряді та Верховній Раді теж не додають людям оптимізму. Скажімо, Президент України Леонід Кучма ще в липні проголосив про введення у жовтні цього року гривні, а коли надійшов жовтень — грошову реформу перенесли на наступний рік. Цим Уряд визнав, що готовий до введення гривні. А 1996 рік буде тяжкий, тому всім так хотілося б позбутися мільйонових купонних сум уже цього року.

Не сприяє оптимістичним настроям і те, що спочатку Президент Л. Кучма запропонував одну програму дій Уряду, а тепер прем'єр-міністер Євген Марчук — іншу. Вони хоч і не дуже, а все ж відрізняються і це дало нагоду опонентам скритикувати виконавчу владу. Щоправда, народ покищо довіряє Урядові, власне, не так Урядові, як Президентові, який багато працює і знає, як і що робити. Розуміють і те, що вдається йому не все через саботажників, яких багато серед керівників усіх рівнів.

Найбільше, що пригнічує народ, це — всезростаюча злочинність і суцільна корупція. Це ситуація, коли на базарах виловлюють і судять за спекуляцію десятки тисяч бідняків, які щось купили дешевше та перепродали, щоб заробити на кусок хліба, а особи, які вкрали у держави мільйони долярів продовжують займати високі пости. Правоохоронні органи бадьоро звітують про суми сконфіскованих у злочинців грошей та про те, що до „відповідальности притягнуто 18,000 осіб".

Все менше люди довіряють парляментові, зокрема лівим силам, які продовжують активно протистояти реформам та закликати до нового союзу. Вони розраховують на найбідніші верстви населення, які стомилися від тривалого хаосу і готові проситися назад у рабство, аби лиш була тверда рука, яка керувала б, карала, милувала і гарантувала мінімальний прожитковий заробіток. Але це люди переважно старшого покоління і їх не так багато. Крім того, вони теж бачать дивну поведінку своїх обранців у парляменті. Наприклад, соціялісти заздалегідь повідомили в пресі, що під час обговорення програми дій Уряду запропонують альтернативну програму. Коли ж зачитання цього альтернативного проєкту викликало бурю протестів, оскільки конституційний договір між гілками влади не передбачає обговорення альтернативного проєкту, Олександер Мороз легко змінив думку, сказавши, що це зовсім не альтернативний проєкт, а „особлива думка". Коли ж прем'єр-міністер запропонував перевірити, куди поділися гроші, виділені для інвалідів-чорнобильців, О. Мороз закликав „не робити політики" і тут же заявив, що він хоче, аби „був цей Уряд і цей прем'єр". О. Мороз безперечно розумний політик, але навіть ліві сили йому не зовсім довіряють, бо ніколи не знають, чого від нього можна сподіватися.

Оскільки Верховна Рада все ж ухвалила програму Є. Марчука, то ліві в парляменті наступного дня домоглися розгляду на сесії питання про підвищення прожиткового мінімуму і схвалили його з порушенням порядку, просто „з голосу", без відповідного вивчення і без узгодження з Урядом. Але ж ті пенсіонери, на яких опираються ліві, самі колись були державними діячами чи армійськими офіцерами. І вони вже давно зрозуміли цей популістський трюк з підвищенням платні в умовах дефіциту бюджету і знають, що, крім росту інфляції, це ні до чого не приведе. Це ставалося так часто, що й нетямущі вже збагнули той механізм.

Очевидно, парляментаристи і урядовці щиро прагнуть добра для України і її народу, але шляхи його досягнення бачать різні. Вони тягнуть Україну кожний у свій бік, як Лебідь, Щука і Рак, тому вона фактично нікуди не рухається. Переможе Лебідь — зрушиться вперед, переможе Щука чи Рак — піде на дно, тобто в імперське ярмо.

І все ж, хоч песимізму напередодні зими багато, ситуація в Україні не катастрофічна. Шкода тільки, якщо цей песимізм знову зірве довибори до Верховної Ради 10-го грудня: люди просто можуть не з'явитися на виборчі дільниці.

Юрій Р. Рибак

З ПРОБЛЕМ МУРИНСЬКОЇ ДІЙСНОСТИ

Коли так роками проходилось вулицями Філядельфії (а це стосується багатьох інших американських міст), то у дільниці, де живуть мурини, можна було спостерігати, як зникали жидівські крамниці, з'являлися азійські, а кількість муринських підприємств завмирала... І напрошується питання, як це можливо, що у дільницях міста, де гуртуються мурини, нема для них вигляду на працю і життя, а „чужинці" знаходять місце і нагоду не лиш провадити бизнес для себе, але ще і дати можливість зайняття дільницевим жителям. В чому ж тут причина?.. На основі аналізи у доступній літературі і часописних замітках можна зробити загальний висновок, що одна із проблем, яка впливає на поведінку муринів, є їхня залежність від Уряду. Може і саме тому бідна і середня кляси муринів схильні вважати публічні програми як засіб фактичної розв'язки своїх соціальних питань. Вони не тільки сильно надіються на стейтову чи федеральну підтримку, але теж як група є доволі слабі, щоб розвивати незалежний бизнес і ставати антрепренером, себто індивідуальною особою, яка „перебирає на себе організацію і провід бизнесу та ризикує заради зиску"... Це основне і характеристичне для багатьох інших етнічних груп, які доказують, що у практиці тільки завзяттям і активністю бизнес стає тривким джерелом зайняття і прибутку.

А коли так призадуматись, то в основному „капіталізм і його установи є індивідуальні, в той час як моральні уявлення муринської громади є колективні". І це віддзеркалюється у ставленні двох груп. Білі дивляться на свої соціальні користі як речі, здобуті працею, бо, мовляв, „я працював на те, що маю". Мурини знову ж свої соціальні осяги вважають як вислід політичної активности, мовляв, „ми за це боролися".

Відносно державної праці, то, згідно з відсотковим відношенням расових груп до цілого населення ЗСА, мурини є у кращому становищі, ніж білі. Тепер же велика частина муринської середньої кляси працює для федерального Уряду. З муринських професіоналів половина чоловіків і дві третини жінок зайняті на стейтових роботах. Половина усього муринського населення, себто коло 15 мільйонів, живе у домашньому господарстві, яке одержує різного роду „велфер" (допомогу), а також легше одержує житлові приміщення, фінансовані державою. Згідно з недавнім опитом, майже 70 відс. муринів думають, що радше Уряд, ніж приватний сектор, має нести відповідальність за створення нових місць праці. Вони теж вважають, що збільшення державних витрат — це спосіб зміцнювати сучасну економіку і зменшити безробіття.

Коли ж зважити творення швидкого джерела зайняття і соціяльної мобільности, головно для малого бизнесу, то, на жаль, мурини не виявили такої активности, як білі, а головно азійці. Тепер мурини починають і провадять лише три відсотки загального американського бизнесу, що дає тільки один відсоток американського бизнесового обороту... Згідно з опінією багатьох економістів, муринські підприємства по суті дуже вразливі і при тому нестійкі, бо велику частину їхнього прибутку вирішують урядові замовлення. А існування особливих привілеїв тримають ці бизнеси при житті... Відносно самої структури, то більшість муринських підприємств — це мініятюрки з річним доходом нижче п'яти тисяч долярів. Очевидно, що економічне становище малого підприємства могло б покращати, коли б більше, ніж тепер 3 відс. му-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про відчуття часу

Не раз небезпідставно повторюємо, що „українці не мають відчуття часу". Саме цими днями мала я дуже яскравий доказ того, коли бенкет на честь Президента України запізнився на добру годину „з гаком", втримуючи всіх гостей в нетерпеливому очікуванні і з німим питанням на устах, коли він врешті розпочнеться. Можливо, що на це були об'єктивні причини, але тому що такі спізнювання повторюються у нас перманентно і хронічно, судячи із цього стверджуємо, що наш народ не має відчуття часу.

Особливо відчуваємо це тепер, від часу постійних відвідин наших земляків з України, твердо і чітко. Домовитеся в редакції з кимось з краян на інтерв'ю, а гості запізнюються на годину-дві, а то і більше, ніби не усвідомлюючи, що їхній і наш час дуже дорогий. Ідете на доповідь, концерт чи театральну виставу, — і тут мусить бути традиційне спізнення моменту початку, яке не завжди може знайти виправдання, хоча має пояснення дуже просте — кворум традиційно, як в українському парляменті, не можна зібрати на час. Це зауважуємо у гостей з України, які, либонь, мають куди більше часу, як ми тут, але таки і ми могли б дати доказ, що за роки перебування в ЗСА засвоїли давно дієву американців, що „час — то гроші".

Ні, в нас таки ще покутує нездалий звичай: треба чи не треба, а таки починати імпрези не в зазначеному часі, а принаймні на півгодини пізніше, бо в означеному часі є стільки людей на залі, що немає з ким починати. І так ми вже всі до того привикли, що і не приходимо на ту годину, яка призначена, а таки пізніше, ніби встидаючись, щоб не бути першими.

Завжди пам'ятаю, як у перші роки перебування на чужині мої тутешні гості заскочили мене своїм точним приходом ще напіводнягнену, бо я ніяк не сподівалася, що прийдуть на означену годину, на яку отримали запрошення. Це засоромлення привчило мене завжди бути готовою на час, хібащо якась „вища сила", як, наприклад, „автоаварія" чи щось справді несподіване могло мати до спізнення дійсно виправдану причину.

А все ж, навіть коли оправдання постійно шукати в тій нашій спільній хибі почуття браку часу, то таки можна знайти багато можливостей, щоб подумати над тим, що це хиба нашої української вдачі торкається не лише точности, але й переходить у загальну сферу почуття і думок.

Отже, вміти оцінити, що, як і коли треба вчинити — чи можна запізнитися з виконанням важливої справи, а неважливу взагалі викреслити з календаря, може бути не лише відчуттям часу, обов'язку товариського і культурного, але також громадського і політичного.

Чи не слід нам часом застановитися над тим, чи маємо ми відчуття,

(Закінчення на стор. 3)

Катерина Квітчаста

Туман над лугом невисокий

Туман над лугом невисокий,
і негустий, і не сумний —
завис край вечора, мов спокій,
щоб не важкими були сни.

Щоб легше рос разки збирати
біля верби, біля ставка.
Вільніше долю зустрічати
на непрохованих стежках.

Щоб відступила невідомість,
відкривши обриси свої.
Щоб не зміліли біля дому,
в туман зав'язши, солов'ї.

Туман над лугом невисокий,
і негустий, і не сумний —
завис край вечора, мов спокій,
щоб не важкими були сни.

Валентина Юрченко

ДОРОГАМИ БЛИЗЬКИМИ Й ДАЛЕКИМИ

Ганна Черінь, „Мандри", подорожні нариси. В-во „Всесвіт", Київ, 1994.

III

Португальці „тужать за героїчною величчю минулого" — у нього ж були найславніші мореплавці-відкривачі Васкода-Гама і Магеллан! На еспанському кордоні „романтична" Севілья, заснована ще фінікійцями, в ній дуже помітно арабську спадщину. Тут і могила Колюмба — цим особливо пишається місто. Корабель перевозить через затоку до Африки — і ось вже Марокко, країна мусулман. У нарисі коротка історія країни і розквіту мавританської культури — коли-сь араби вели перед у науці й мистецтві, а тепер більшість населення неписьменна. Жінки-арабки тут ховають під завіску половину лиця — вони упокорені й надзвичайно упосліджені, за словами авторки. Побут і релігійні звичаї консервативні — п'ятиразова молитва щодня й узаконене багатоженство. Корінне населення — кочівники-вівчарі бербери, вони живуть переважно в горах і дуже мальовничо вдягаються, хоч, назагал, життя їхнє, як і всіх арабів у Марокко, злиденне. Але в них — Танжер, інтернаціональне місто, а Касабланка — модерна, комерційна столиця, хоч по вулицях, поміж автами, їздять на запряжених ослах...

Після Марокко — поворот до Еспанії, з її міжгір'ями, оливковими гаями, дорога до Ґренади, де славний палац-фортеця Альгамбра, у марокканському стилі, з ліпленими арабесками. „Красу Альгамбри, — пише авторка, — важко описати, її треба побачити, бо це, певно, найгарніший закуток Піренеїв". А далі, в містечку Ла Манчі, можна заїхати до корчми, де „дивак Дон Кіхот побував із своїм Санчо-Пансою". Тут є й вітряки, „з якими він воював" —хочете вірте, хочете — ні. А письменник Сервантес, автор „Дон Кіхота", зазнав лише посмертної слави, але став культом цього малого міста.

Мадрид — велична столиця, де безліч скульптур, фонтанів, пам'ятників і відомий музей Прадо, що пишається чотирма великими еспанцями: Ель Ґреко, Веласкезом, Ґойя і Мурільйо. Корида, бій биків, а за авторкою — „бій з биком", відбувається у величезному амфітеатрі, під відкритим небом, а глядачі більше місцеві та ще й з малими дітьми! Якщо висловите жаль за проколеного бика, то почуєте від еспанця здивоване: „Бик хоче битися, він живе, щоб на арені вмерти!"

Ганна Черінь закінчує книгу „Мандри" одним з найцікавіших нарисів з подорожі на Далекий Схід, до „Країни приємних усмішок" Таїлянду, колишнього Сіяму, через Гонконґ і Сінґапур. Гонконґ — це „великий ярмарок", посередник між Китаєм і Тайваном, та й цілим світом. Він — капіталістичний наскрізь, з напругою чекає на поєднання з комуністичним Китаєм. А. Сінґапур — „чудо нової доби", мала самостійна республіка з високою індустрією, заможним китайським населенням і високою мораллю, де ідеальна чистота, а вулиці — „квітучий сад з морями орхідей". „Країна усмішок", Таїлянд, ніколи не була колонією Европи. Тут суміш народів і 75 відс. селян, що культивують риж, цукрову тростину при зрошувальних каналах, бо природа не щедра на дощі. Багатство тут співіснує з бідністю, але таїляндці — буддисти, з консервативними звичаями, при всіх нагодах — усміхнені, бо сердитися й хмуритися вважається невихованим. Тут варто побачити Королівський палац, храм емеральдового Будди, де багато розкоші й мистецтва, а в готелях елегантна вишуканість. А в селі побачите хатини на палях і в пороху діти, поруч з поросятами. Цікавий „робочий парк слонів", де тренують цих гігантів для важкої праці, хоч взагалі слони в Таїлянді вважаються святими тваринами. В країні культ квітів, це тут необхідність, а не розкіш. Авторка резюмує нарис про Таїлянд висновком: „Усміх людини приховує жаль, горе маску в очах".

Багато цікавого можна прочитати в „Мандрах" Ганни Черінь, зокрема в її нарисах про країни, де мало хто зможе на власні очі побачити всі описані дива незнаного світу. Письменниця надала своїм нарисам белетристичного характеру, в них багато діялогів, чимала доза гумору, а також додано кілька гарних поезій авторки. Не можна поминути й того, що книга щедро ілюстрована документальними світлинами. При всіх додатних рисах, на нашу думку, нариси дещо переобтяжені деталями ресторанних меню, подробицями побуту на кораблях і в готелях, а також цінами на послуги й сувеніри, що з бігом часу втрачає актуальність, хоч авторка, мабуть, мала на увазі дати практичні поради. Те, що Ганна Черінь скрізь дотримується американської системи мір і температури за Фаренгайтом, ускладнює інформацію для читачів, що звикли до метричної системи й за Цельсієм, зокрема читачів в Україні, бож у „Слові" авторки сказано, що книгу присвячено Україні. Хоча, правду кажучи, на розвиток туризму в Україні швидко надіятися не доведеться. І саме тому, думаємо, книга „Мандри" знайде уважного читача в нашій батьківщині, а також в діяспорі — її варто прочитати, доповнити свої знання цінними інформаціями, враженнями письменниці й ще раз переконатися в надзвичайній спостережливості талановитої авторки.

...проблем...

(Закінчення зі стор. 2)

...рського загалу підтримували свої етнічні бизнеси. Тут же висувається прекрасний приклад американських корейців, які є „вірними покупцями своїх крамниць”. Такими були і мурини, коли існувала сеґреґація. Це минулося і мурини відчувають піддьорення, що можуть купувати там, де всі купують без різниці походження і раси. Вони і можуть собі на це дозволити, бо дохід їхньої групи на особу перевищує дохід у багатьох індустрійних країнах.

Сучасний розвиток муринської культури — це надія і поміч держави, до чого ті виявляють традиційно протилежне наставлення. У своїй політиці супроти муринів держава стала захисником і ручителем законного змагання. Це проявилося історично у 1860 році, коли знесено рабство, а основей рівноправний захист визнала 14-та Поправка до Конституції ЗСА. У дальшому історичному розвитку мурини відчули „позитивну корисну силу” держави, яка зробила велику різницю у їхньому житті на краще. Держава теж виключила дискримінацію виборчої урни і закінчила сеґреґацію. І як колись, у часи рабства, власник плянтації, так нині держава запевнює одиниці прожиток.

У заключенні насувається думка, що часами захист від колиски до гробу може відбуватися коштом приватної ініціятиви, яка запевнює довготермінову винагороду і безсумнівно важливе постійне почуття особистої свободи. Але незалежно від користей, які дає антрепренерство і обмеження розв’язки соціяльних проблем державою, багато муринських науковців і активістів продовжують обмірковувати дії, які запевнили б більше перенесення багатства з публічної скарбниці до муринської громади.

ТУРБУЮЧИСЬ НЕҐАТИВНИМ впливом на молодь, туристів і сам вигляд міста, Міська рада Ню Йорку вирішила зліквідувати в околиці Таймс Скверу крамниці з порнографічними виданнями, а також і корчми, де головною атракцією є напів голі танцюристки. Рішення дає можливисть впродовж одного року всім згаданим власникам крамниць змінити свій товар, випровадитися або зліквідуватись. Якщо поборовши всякі леґальні труднощі це рішення вдасться увести в життя, то на думку багатьох жителів міста це тільки поліпшить ситуацію.

ЕВРОПЕЙСЬКА комісія не притягатиме Францію до відповідальности в Европейському суді за здійснення програми ядерних випробувань у південній частині Тихого океану. Голова Европейської комісії Жак Сантер запевнив, що французькі випробування атомової зброї „не є небезпечними для здоров’я населення у Полінезії“. Своє рішення Европейська комісія прийняла після того, як президент Франції Жак Шірак проголосив у Ню Йорку, на святкуванні 50-річчя ООН, що його країна здійснить ще тільки чотири випробування, тобто менше, ніж спочатку плянувалося.

ПОДІЇ

БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Філядельфійський відділ Товариства Українських Інженерів Америки влаштовує баль інженерів з презентацією дебютанток, який відбудеться в суботу, 3-го лютого 1996 року, у великій залі готелю Atop The Bellevue, при вулицях Брод і Волнат у Філядельфії. Гратиме оркестра „Темпо” О год. 6-ій вечора — коктейл, о год. 7-ій — бенкет, баль — 9-та год. вечора. Зголошення дебютанток до 10-го грудня 1995 року приймає Віра Андрейчик, 1950 Brandon Road, West Norriton, Pa 19403; тел.; (215) 539-8946. У інших справах зв’язаним з балем слід звертатися до інж. Методія Борецького, 8302 MacArthur, Wyndmeer, Pa. 19038, тел.: (215) 233 -4528.

КОНФЕРЕНЦІЯ В ПАМ’ЯТЬ Є. ЛАЩИКА

Дітройт. — Наукова конференція в пам’ять проф. Євгена Лащика, темою якої буде „Націоналізм і його прояви в новопосталих республіках по розпаді Совєтського Союзу” відбудеться в суботу, 18-го листопда, в Пенсильванійському університеті, Logan Hall, Room 17, 34 th & Walnut St., Philadelphia, Pa.

Проблеми націоналізму в Росії та новоповсталих державах будуть предметом п’ятьох доповідей. Дальші інформації: Hans Oberdiek (610) 328-8424.

ДОПОВІДЬ В УВАН

Ню Йорк. — Тут у неділю, 5-го листопада, о год. 2-ій по полудні заходами Української Вільної Академії Наук у ЗСА відбудеться зустріч з гостем з України д-ром Євгеном Устяничем із Державного Університету „Львівська Політехніка“. Гість виступить з доповіддю на тему „Капсулювання і проблеми екології — сучасний напрямок у хемічній інженерії“. Зустріч і доповідь відбудеться в будинку УВАН, 206 Вест 100 вул.

Про відчуття...

(Закінчення зі стор. 2)

що нам треба робити тепер, що на потребу сьогоднішнього дня, а не вчорашнього, і чи слід відкладати одне чи друге завдання, бо, мовляв, все ще маємо час на це, виправдуючи себе і загал сакраментальним старогалицьким заклинанням „то ся зробить”! Але коли, де?

Скільки таких завдань, плянів, задумів десь розвіюються з вітром саме тому, що немає в нас зрозуміння того, що має бути виконане сьогодні, а чого не можна відкладати на завтра, або до „то ся зробить” чи „якось воно буде”.

Збігається це з так часто тут повторюваним „маньяна”, що дослівно значить „завтра”. І так з легким серцем відкладаємо „на завтра” невідкладні завдання, бо... маємо час, маємо час, маємо час. А чи маємо? Адже цей час не стоїть, а летить стрілою і часом збирає страх, що ми, як народ, не встигнемо його тепер і „присно і вовіки віков” наздогнати, бо, може, і до фінішу спізнимося.

О-КА

У ЗВ’ЯЗКУ З 50-РІЧЧЯМ ООН і ювілейною сесією Генеральної асамблеї, московська газета „Сеґодня“ пише: „Історія Об’єднаних Націй знала тяжкі часи, але ніколи ще світові лідери не заганяли себе в такий безнадійний кут цілковитого непорозуміння. Билл Клінтон і Боріс Єльцин розмовляли різними мовами. Хмаросягові на Іст-рівер, здається, час присвоїти назву другої вавилонської вежі. Нації, які колись об’єдналися у боротьбі з фашизмом, сьогодні хто-зна чи перемогли б нового Гітлера. Рано чи пізно світові потуги зіштовхнуться лобами. Ось ціна політичної безвідповідальности, яку, судячи з усього, готова заплатити Москва“.

Ділимося сумною вісткою, що 25-го жовтня 1995 р. несподівано відійшов у вічність в Норт Порті, Фла. на 70-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БРАТ та ШВАҐЕР

бл. п.

МИКОЛА ФИЛИПОВИЧ

член Братства І Української Дивізії УНА та учасник боїв під Бродами і підстаршина Української Дивізії.

Залишені у смутку:

дружина	— СОФІЯ (ЗОЯ)
брат	— ВОЛОДИМИР з родиною в Україні
шваґри	— ІНА і ПЕТРО ВРУБЛІВСЬКІ
племінники	— АНДРІЙ ВРУБЛІВСЬКИЙ з дружиною ДЖУДІ
похресник	— ВОЛОДИМИР ВРУБЛІВСЬКИЙ
близькі приятелі	— пані матка СІВАЧЕНКО та
	— ЛЕСЯ і МИКОЛА ТАТАРКО

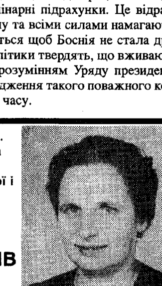
ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 31-го жовтня, на цвинтарі при церкві св. Андрія у Блумінґдейл, Ілл.

Безплатна пересилка книжок в Україну

У відповідь на статтю „Поможіть посилкою книжок” („Свобода” ч. 196 з 17-го жовтня 1995 року) компанія „Міст” готова переслати безкоштовно необхідну кількість книжок на згадану ціль.

Книжки з надписом „отець Зеновій Роман” можна привозити або пересилати на адреси: Meest-America Inc., 817 Pennsylvania Ave., Linden, N. J. 07036; tel.; (908) 925-5525, або Meest, 455B Clifton Ave., Clifton, N. J. 07011, tel.; (201) 340-0500.

КОЛИ МИНУЛОГО ТИЖНЯ секретар Державного департаменту Воррен Кристофер і секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі запевняли Конґрес, що американські війська вислані до Боснії для закріплення миру під командуванням НАТО не будуть там довше, як один рік, то сьогодні кажуть, що це тільки прелімінарні підрахунки. Це відразу підхопили критики цього пляну та всіми силами намагаються його завалити, бо побоюються щоб Боснія не стала другим В’єтнамом для ЗСА. Аналітики твердять, що вживаючи вислів „прелімінарні“ було зрозумінням Уряду президента Билла Клінтона, що на полагодження такого поважного конфлікту не можна визначувати часу.

Дня 9-го листопада 1995 р. припадає восьма болюча річниця смерти нашої покійної, ніколи незабутньої і найдорожчої ДРУЖИНИ, МАТЕРІ та БАБЦІ

св. п.

АННИ з ГЕРЦИКІВ МУЛИК

будуть відправлені в четвер 9-го листопада 1995 р.

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

за спокій душі у слідуючих церквах:

церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., год 7:45 ранку;
церкві Успення Пресвятої Богородиці;
Західній Україні — Тернопільська обл., м. Горожанки;
монастирі св. Йосафата, Ґлен Ков, Н. Й.;
монастирі Сестер Служебниць П.Д.М., Словтсбуґ, Н.Й.;
монастирі Сестер Василіянок, Міддлтавн, Н.Й,;
соборі св. Софії, Рим, Італія;
церкві Непорочного Зачаття Діви Марії, Люрд, Франція;
сестер Василіянок, Менор Джуніор коледж, Па.

Просимо родину, друзів та знайомих про участь у Богослуженнях та про молитви за спокій душі св. п. Анни, за що щире спасибі вам.

У глибокому смутку
муж — АНТІН МУЛИК
діти та внуки.

Студенти зі Львова в Менорі

Студенти Львівського Інституту Менаджементу відвідали Студійний Осередок Української Культури Менор Джуніор коледжу в день Українського фестивалю 1-го жовтня ц. р. Христина Прокопович, куратор СОУК (Справа показала відвідувачам музейні зразки і розповіла про здобутки СОУК.

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

Привітальне слово виголосила У. Дячук, президент УАКРади. У своїх коротких міркуваннях вона підкреслила важливість участи Президента України у цій ювілейній сесії ООН в її 50-річчя. Вона згадала досягнення Президента у внутрішній політиці України та неспокій з приводу натиску в ній антиукраїнських сил. Вкінці запевнила вона Президента від імені всіх зібраних, що ідуть усі вони з найкращими бажаннями назустріч Україні і тим людям, які ведуть її до кращого майбутнього.

З коротким словом привітання від українців в Канаді виступив д-р Дмитро Ціпивник, президент СКУ.

Після музичної програми, виконаної меццо-сопрано К. Чолган і Джейн Стіл при фортепіяні, головне довгоочікуване слово виголосив Президент Л. Кучма, якого присутні слухали з великою увагою. Не зважаючи на перетяжені розмовами і обов'язками три дні в Ню Йорку, промовець видимо був більш свобідним у своїх справах як минулого року, розпочинаючи їх ствердженням, що після такого гарного співу важко йому говорити. У його словах було декілька зворотів до української громади в ЗСА з подякою і ствердженням, що ми усі належимо до одного коріння і тому він вірить, що ми разом збудуємо сильну державу. Він дякував українцям в ЗСА за зрозуміння проблем і поміч у розв'язанні їх, і дякував від українського народу і своєї делеґації братам поза границями батьківщини, які так гарно співпрацюють та можуть бути прикладом для всіх громадян. Але крім слів признання та щирої подяки, згадуючи перші зустрічі з-перед року в ЗСА, Президент порушив ще ряд політичних проблем та перешкод на шляху розвитку, зазначуючи, що Україна не просить допомоги але знає, що треба ще багато виконати для піднесення рівня на всіх відтинках і забезпечити стабільність і непорушність границь та стояти сильно проти імперських амбіцій сусідів.

Думки Президента, а зокрема його теплі слова до присутніх та подяка їм, викликали сильні оплески та постання з місць.

Ряд промовців закрив президент УККА А. Лозинський, який відкликався також до сьогоднішніх обставин та подій в Україні, порушуючи ті наболілі проблеми, що стоять тепер в осередку уваги цілої української спільноти — натиску русифікації, зокрема на культурному відтинку, і цитуючи, як звичайно, з ерудицією поезію Василя Стуса.

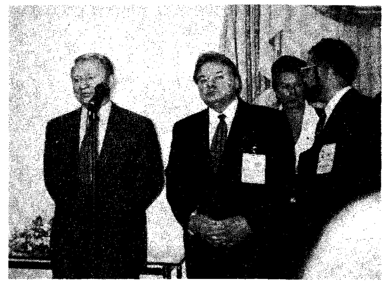
Бенкет закрила молитва всіх присутніх під проводом Архиєпископа Антонія.

***

Коротко перед початком бенкету-зустрічі з українською громадою в Ню Йорку, Президент України затримався недалеко від готелю Валдорф-Асторія при 220 числі 51-ої вулиці, (де знаходиться тепер нове приміщення Постійної Місії України до ООН), щоб завершити її святочне відкриття.

Діти вітають Президента Л. Кучму при вході на бенкетову залю.

Президент Л. Кучма промовляє під час відкриття нового приміщення місії України до ООН. Справа — міністер Г. Удовенко.

Переглянувши приміщення, Президент і гості, між якими були Владика В. Лостен, парох української православної церкви св. Володимира о. протоієрей Володимир Базилевський і парох української католицької церкви св. Юра о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський з дружиною Людмилою, президент СКУ д-р Д. Ціпивник, амбасадор України в ЗСА д-р Ю. Щербак, заступник постійного представника в ООН Борис Гудима та ряд громадян з Ню Йорку, що причинилися до завершення цього приміщення, перейшла до головної залі місії, на коротку зустріч. Тут привітав достойного гостя постійний представник місії України до ООН А. Зленко, який висловив свою радість з приводу відкриття місії в окремому приміщенні і подяку Президентові та Міністерству Закордонних Справ за активну поміч у завершенні того діла. Відтак А. Зленко подякував ще поіменно тим особам, що причинилися до перебудови цього приміщення, а зокрема архітектові Богданові Ґерулякові, будівничому Миронові Кукурузі та дизайнерам М. Слоневській і Й. Гурай, родині О. Самійленко, дорадникові міських законів Ч. Стакерові та адвокатам Драбенкові, Піддубному і Пилипкові, а відтак попросив до слова Президента.

Л. Кучма у своїх словах згадав, що Постійна Місія України до ООН була довгі роки єдиним каналом України у широкий світ і тут визнано Україну в ООН як рівного партнера серед усіх інших держав. Він висловив надію, що ця місія буде мати добру співпрацю інших народів і побажав їй якнайкращих успіхів для добра української держави. На згадку цього відкриття Президент передав для прикрашення місії три картини з України, а присутні разом відспівали український гимн, і підняли келихи вина.

Посвячення українського державного прапора і цілого приміщення довершили отці духовні Єпископ В. Лостен, о. В. Базилевський і о. П. Пащак, ЧСВВ, в окремій церемонії, що відбулася в п'ятницю, 20-го жовтня, в навечер'я приїзду Президента до ЗСА.

Після церемонії офіційного відкриття місії в понеділок усі присутні перейшли до недалекого готелю на бенкет в честь Президента. В полудневих годинах понеділка, 23-го жовтня, перед відкриттям місії, Президент Л. Кучма отримав в Колюмбійському університеті окрему грамоту з рук ректора того університету за „ґльобальне лідерство", після чого відбулася пресова конференція для американської преси, на якій, на жаль, представників „Свободи" та „Українського Тижневика" не було тому, що їх про це не повідомлено.

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

пов'язана й проблема Чорноморської флоти. А відтак і загальна безпека в Европі. Але, як ви знаєте, коли Росія сказала, що вона спадкоємець Совєтського Союзу, всі провідні країни це визнали. Як у відомій байці: „сильніший слабшого тусає та ще й б'є, затим що сила є". Такий поки що у нас світ, на превеликий жаль.

Щодо вашого другого питання, то я не можу з вашим головним твердженням погодитися. Ми мали ряд робочих зустрічей. До того ж, як ви знаєте, прем'єр-міністер України Євген Марчук повернувся вчора з конференції країн-членів Руху неприєднання, де мав багато розмов. Ми плянували також зустрічі з президентами Італії та Ніґерії, але вони не приїхали до Ню Йорку. А щодо ядерної зброї і ракет, то ви знаєте, що ще достатньо ракет залишилося на території України, в тому числі і ядерних боєголовок. Це не для коментаря. Це я просто кажу як факт".

Тижневик „Ю-Ес Нюз енд ворлд ріпорт": „Яке становище України щодо розташування на Балканах миротворчих сил НАТО?"

Л. Кучма: „Ми загалом позитивно оцінюємо прийняті за останній час політичні кроки, в тім і з боку американської дипломатії, щодо вирішення конфлікту в Юґославії. Але ми переконані, що без присутности сили, і при тім сили серйозної, не можна вирішити цього питання за самим лише столом переговорів. Україна готова брати свою посильну участь у дальшому процесі вреґулювання, в тому числі й з участю НАТО. Але є ще й чинник довір'я сербів до Росії. Це віковий чинник, який не слід відкидати, а навпаки, треба враховувати й шукати можливість участи Росії в цьому процесі".

Журнал „Форбс": „Половина або й дві третини українського населення вважають російську своєю першою мовою. У зв'язку з цим чому мовна політика Президента базується на українській як єдиній державній мові? Чому б не стати все таки на становищі двомовности у системі освіти?"

Л. Кучма: „Поперше, двох третин немає. А подруге, існує держава Україна і мова державна повинна бути українська. Скільки етнічних груп живе у З'єднаних Стейтах Америки? А державна мова тут фактично одна — англійська. Але питання тут ще й в іншому. Довгий час відбувалася русифікація України, тому ми сьогодні прагнемо нормальним і цивілізованом шляхом робити зворотний процес. Але ми ні в якому разі не заперечуємо російську мову, російську літературу. Росіяни мають в Україні всі можливості користуватися своєю мовою — школи, ґазети і все інше. Краще запитайте російську сторону, чи, наприклад, у Тюменській області, де живе 500-600,000 українців, є хоч одна українська школа? Отож коли окремі російські політики говорять про захист росіян, треба б у них запитати й про захист українців.

Телекомпанія Ей-Бі-Сі: „З огляду на відсутність помітної підтримки економічних реформ серед населення країн вашого реґіону, скільки часу ви даєте собі на втілення економічних перетворень, перш ніж станеться соціяльний вибух?"

Л. Кучма: „Якщо ми зробили діягнозу, а хворобу не лікуємо, то це дійсно погано. Діягнозу ми поставили у 1992 році, проте до 1994 року нічого не робили, тільки деклярували. Хоча з точки зору створення основних засад держави зроблено справді багато, проте в економічному пляні не зроблено практично нічого. Тривалість перехідного періоду насамперед залежить від світового співтовариства і від допомоги европейських країн. Сьогодні Канада і З'єднані Стейти Америки розуміють Україну більше, ніж провідні европейські країни. Якщо Европа не хоче бачити таких прикладів, як у Юґославії (а Україна — не Юґославія), то краще не завдавати запитань про те, скільки Україна це може потерпіти, а сідати й вирішувати.

Радіо „Блумберґ Нюз": „Які перспективи впровадження нової валюти в Україні та які, на ваш погляд, головні перешкоди на шляху американських інвестицій в українську економіку?"

Л. Кучма: „Для інвестицій необхідна політична стабільність та чітка правна база. Щоб іноземний інвестор не мав страху перед експропріяцією. Такі умови в Україні почали створюватися, і в цьому відношенні Уряд протягом останнього року йшов тільки вперед. Є два стратегічних курси: один — проголошений Борісом Єльциним. І другий — цивілізований.

Гривню ми повинні вводити, коли буде переконання, що це не ще одна тимчасова валюта. А для цього потрібен такий рівень інфляції, який не знецінював би нову валюту. А подруге, потрібен стабілізаційний фонд, не так для того, щоб його витрачати, як для того, щоб підтримувати моральну певність населення у новій валюті. Ми маємо власний більйон долярів на такий фонд. І ведемо переговори про додаткових 1.5 блн. з Міжнародним валютним фондом".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЄЛИСАВЕТА БОРИСКЕВИЧ член УНС Відд. 381-го Т-ва ім. св. Андрія в Норт Порті, ФЛ. помер 28-го серпня 1995 року на 91-му році життя. Нар. 18-го грудня 1903 року в Єзуполі, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку сина Володимира з дружиною Варварою і п'ятеро внуків: Едварда з дружиною Катлін, Евгена з дружиною Кеті, Роберта з дружиною Бонні, Рональда з дружиною Мар'яною і Волтера з дружиною Тіною, також 9 вунувнуків: Натана, Метта, Христофора, Браянну, Джонатана, Христину, Данила, Степана і Сидні. Похорон відбувся на цвинтарі Венис Меморіял Ґарденс, Венис, Фльорида.

Вічна Їй Пам'ять!

Барбара Бойд, секр.

МЕЛАНІЯ БОДНАР член УНС Відд. 49-го Т-ва ім. св. Михаїла в Торонто, Онт. померла 15-го липня 1995 року на 89-му році життя. Нар. 1905 року в Україні. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку четверо внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 17-го липня 1995 року на Mount Hope Cemetery в Торонто, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ЛЕСЮК член УНС Відд. 83-го Т-ва ім. Івана Франка у Філядельфії, Па. померла 12-го червня 1995 року на 71-му році життя. Нар. 4-го грудня 1923 року в селі Заболотах повіт Броди, Україна. Членом УНС стала 1979 року. Залишила у смутку мужа Василя, доню Мирославу, двох синів Ореста та Юрія з родинами і 5 внуків: Івася, Христину, Адріяна, Меланію і Стефана. Також залишила в глибокому смутку подруг місцевого Відділу ОЖ ООЧСУ. Похорон відбувся 17-го червня 1995 року на цвинтарі Пресвятої Діви Марії на Факс Чейсі, Дженкінтавн, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

ВОЛОДИМИР ГАЛІЗІВ член УНС Відд. 221-го Т-ва ім. св. Стефана в Чикаґо, Ілл. помер 20-го березня 1995 року на 72-му році життя. Нар. 1922 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дочку Емілію з мужем Авґустом Аквіла і внучкою Катею, синів: Романа з дітьми Наталкою і Міськом, Евгена з дружиною Веньді і Михайла. Похорон відбувся 24-го березня 1995 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Карачевська, секр.